

Myndigheten
för civilt försvar

Lättläst svenska

Eldning och allmansrätt

Gör så här om du vill elda
eller grilla i naturen

Här hittar du
broschyren på
andra språk

Innan du tänder en eld är det ditt ansvar att ta reda på om det är tillåtet och lämpligt att elda eller grilla där du är.

Foto: Myndigheten för civilt försvar, Niclas Kindahl

Vad innebär allemansrätten?

Allemansrätten är en del av Sveriges grundlag. Tack vare den kan du njuta av naturen och gå, plocka bär och bada nästan överallt.

Allemansrätten är en möjlighet som gör att vi alla kan vara i naturen. Den bygger på att vi tillsammans tar ansvar. Vi gör allemans-rätt när vi visar respekt till djur, natur, markägare och andra människor.

Om du vill göra en eld eller grilla måste du vara extra försiktig. En liten eld kan vara mysig, men om den inte sköts rätt kan den bli farlig och sprida sig.

Ta reda på om du får elda eller grilla!

Innan du tänder en eld är det ditt ansvar att ta reda på om det är tillåtet och lämpligt att elda eller grilla där du är. Allemansrätten fungerar bara om var och en tar ansvar för naturen.

Kolla alltid upp: Vad får jag göra på den här platsen och vad är lämpligt, just nu?

Det är viktigt att veta att reglerna ändras beroende på väder.

På en viss plats, en viss dag kan det gå bra att elda men på en annan plats eller dag går det inte bra.

Du kan få betala böter

- om du eldar när det är eldningsförbud
- om du orsakar en brand i naturen.

Kontrollera om det är eldningsförbud

På [krisinformation.se](https://www.krisinformation.se) kan du se en karta som visar var i Sverige det är eldningsförbud.

I mobilappen Brandrisk Ute

kan du också kontrollera om det är eldningsförbud.

När brandrisken är stor kan det ibland vara förbjudet att elda eller grilla ute i skog och mark.

Kommunen eller länsstyrelsen beslutar om eldningsförbud för att det inte ska bli skogsbränder.

De informerar på sina webbplatser om var och när det är eldningsförbud och om vad som är förbjudet eller tillåtet.

Information om eldningsförbud brukar också finnas i lokala tidningar och radio, på campingplatser, turistbyråer eller hos kommunens räddningstjänst.

Kontrollera alltid brandrisken också

Även om det inte är eldningsförbud kan det vara farligt att elda eller grilla ute i skog och mark om brandrisken är stor.

I mobilappen Brandrisk Ute får du information om brandrisken och eldningsförbud.

Du får också råd och tips om du tänker elda eller grilla.

Mer information om mobilappen Brandrisk Ute finns på sista sidan i den här broschyren.

Var gäller ett eldningsförbud?

Det kan vara eldningsförbud ute i skog och mark. Mark är områden som ligger så nära en skog att elden lätt kan spridas dit.

Oftast får du grilla i din trädgård om du har hus, på en innergård eller gård vid ett lägenhetshus, på din kolonilott, i parker och på vissa campingar. Men det kan finnas lokala regler som förbjuder eldning eller grillning, så kontrollera det med kommunen. Samma sak gäller om du ska campa eller sova i skogen: Ta reda på reglerna för just det området!

Hur får jag reda på om det är okej att elda?

- Använd mobilappen Brandrisk Ute: där får du aktuell information om eldningsförbud, brandrisk och råd för säker eldning.
- Kontrollera din kommuns webbplats eller länsstyrelsens webbplats – de beslutar om eldningsförbud och informerar om vad som gäller.
- Besök [krisinformation.se](https://www.krisinformation.se) för en aktuell karta över eldningsförbud i Sverige.
- Lyssna på lokala nyheter: information finns ofta i radio, tidningar och på turistbyråer.

I nationalparker och naturreservat är det särskilda regler

Allemansrätten gäller även i naturreservat och nationalparker, men ibland finns det särskilda regler där.

Det kan till exempel vara helt förbjudet att elda.

Kontrollera därför reglerna för det område du ska till.

Information finns på kommunens eller länsstyrelsens webbplats.

Ibland finns det också information på informationstavlor i området.

På webben finns mer information om särskilda regler i nationalparker och naturreservat.

Till exempel på dessa webbplatser:

- Sveriges nationalparker: sverigesnationalparker.se
- Länsstyrelsen: lansstyrelsen.se

Om du eldar eller grillar utomhus i skog och mark

Gör så här om du vill elda eller grilla ute i skog och mark:

1. Använd en fast grillplats, eller ha grus eller sand under elden.
2. Lägg till exempel stenar runt elden.
3. Ta gärna med egen torr ved.
4. Elda inte om det blåser mycket.
5. Håll koll på elden och släck den helt innan du går – ta med vatten och en liten spade.
6. Använd helst inte en engångsgrill.

1. Använd en fast grillplats, eller ha grus eller sand under elden

Använd helst en fast grillplats som är byggd speciellt för grillning.

De har till exempel betongrör eller sten runt elden och grus eller sand på marken runt om. Om det inte finns någon fast grillplats, välj en plats med grus eller sand som är långt ifrån träd, gräs, låga buskar eller annat som kan börja brinna. Använd gärna ett friluftskök.

Elda aldrig direkt på eller nära stenhällar eller berg. Berget kan spricka sönder och färgas av elden. Elda inte heller på torvmark, i mossor eller på mullrik skogsmark. Där kan glöden från elden ta sig djupt ned i marken utan att du ser det och det kan börja brinna igen flera dagar senare. Elda inte heller nära myrstackar eller stubbar, eftersom de är svåra att släcka om de börjar brinna.

2. Lägg till exempel stenar runt elden

Gräv upp grus eller lägg stenar runt elden. Ha bara en liten eld.

3. Ta gärna med egen torr ved

Ta gärna med egen torr ved för att enkelt kunna tända elden. Det är inte tillåtet att hugga eller såga ner levande eller döda träd eller buskar. Du får inte heller ta grenar eller bark från levande träd och använda som ved. Sopor får du inte elda!

4. Elda inte om det blåser mycket

Elda inte om det blåser mycket.

Kontrollera också hur det blåser innan du börjar elda.

Vinden kan blåsa in gnistor från elden in i skogen eller till torrt gräs och starta en brand.

Släck elden om det börjar blåsa mer.

5. Håll koll på elden och släck den helt innan du går – ta med vatten och en liten spade

Du behöver alltid ha vatten för att släcka elden med.

Även om elden slutat brinna och det inte är några lågor behöver du också släcka glöden ordentligt.

Gräv i askan efter elden med spaden

för att se så att det inte finns någon glöd kvar.

Glöd från elden kan också gå ner i marken.

Gräv därför också under där elden varit

och se till att glöden är släckt även där.

Kontrollera sedan så du inte ser någon rök.

Allt som har brunnit måste vara helt släckt

innan du går därifrån.

6. Använd helst inte en engångsgrill

Använd helst inte en engångsgrill.

Engångsgrillar blir mycket varma på undersidan och kan starta bränder under grillen, till exempel i bänkar och bord av trä eller i torrt gräs eller låga buskar.

Om du ändå använder en engångsgrill är det viktigt att du placerar den på något som inte kan börja brinna, till exempel på en fast grillplats, grus eller sand.

- Använd aldrig engångsgrill på klippor eller stora stenar eftersom de kan spricka.
- Släck engångsgrillen ordentligt – helst med vatten.
- Lämna aldrig kvar engångsgrillen i naturen! Släng den i en soptunna. Ibland finns det särskilda soptunnor för engångsgrillar.

Gör så här om det börjar brinna utanför elden eller grillen

1. Ring 112

Ring 112 och larma räddningstjänsten.
Varna personer som är i närheten av elden.
Om du har 112-appen i din mobil kan du också skicka din position till räddningstjänsten.
Beskriv vad som har hänt för räddningstjänsten och svara på deras frågor.

2. Använd ett redskap för att försöka stoppa branden

Använd ett redskap som en kratta eller en större spade för att försöka stoppa branden.
Du kan också göra ett redskap av en trädgren.
Ta bort små grenar så du kan hålla den och håll vatten på trädgrenen om du kan.

3. Försök stoppa branden genom att

- trycka ner elden med hjälp av redskapet
- sopa in material som brinner mot elden
- ta bort ris, kvistar, mossor och annat som kan börja brinna och göra branden större.

Om det börjar brinna i dina kläder

Gör så här om det skulle börja brinna i dina kläder eller någon annan persons kläder:

1. Släng dig snabbt ned på marken

och tryck det som brinner mot marken.

Om det brinner i någon annans kläder, lägg personen ned på marken.

2. Försök helst släcka elden med vatten.

Annars kan du använda en filt eller jacka för att kväva elden.

Dra filten eller jackan från huvudet och nedåt så att elden inte kommer till ansiktet.

Men använd inte något som är gjort i syntetmaterial som till exempel fleece eller polyester.

Det brinner lätt och kan göra skadan värre.

3. Häll direkt kallt vatten på kroppen

där personen har blivit brännskadad.

Fortsätt hälla kallt vatten tills personen inte längre har ont, cirka 10 minuter.

4. Ta inte av kläder som fastnat i huden.

5. Åk därefter direkt till en läkare eller akutmottagning.

Tänk på detta när du tältar

Om du eldar, grillar eller använder friluftskök när du campar, är det viktigt att tänka på detta:

- Ha aldrig en eld eller glödande kol från en grill i ett tält eller förtält.
Mycket giftiga gaser kommer från elden.
- Häll aldrig bränsle i brännaren till friluftsköket innan du är helt säker på att det inte brinner längre och brännaren har blivit kall.
Bränslet i flaskan kan börja brinna och flaskan kan då explodera.
Du kan få svåra brännskador.
- Se till att grillar, kokplattor och liknande står långt från tältet.
Ett tält kan väldigt lätt börja brinna.

Foto: Myndigheten för civilt försvar, Niclas Kindahl

Ta med det här när du ska elda eller grilla i naturen

- ☐ **Torr ved** – både smala och tjocka vedträn.
- ☐ **Vatten** i en flaska, eller något som du kan hämta vatten med.
Detta för att kunna släcka elden.
- ☐ **En liten spade** för att röra om efter elden så att glöden slocknar.
- ☐ **Skräppåse** så blir det enkelt att ta med sig skräp och slänga det på rätt ställe.
- ☐ **Mobiltelefon** för att kontrollera brandrisken med appen Brandrisk Ute.
Ring 112 om det börjar brinna.

Är det eldningsförbud eller stor brandrisk?

Ta med mat som går att äta kall,

som inte kräver eld för att värma.

Och klä dig varmt så att du inte fryser.

Allemansrätten betyder att vi alla har ett ansvar.

Vi ska vara snälla mot djuren,

respektera de som äger marken

och ta hand om naturen.

Det är enkelt att följa allemansrätten!

 Spara gärna broschyren!

Håll koll på brandrisken och eldningsförbud med Brandrisk Ute!

Brandrisk Ute är en mobilapp som hjälper dig ha koll på brandrisken.

I appen kan du också se var det är eldningsförbud.

I appen Brandrisk Ute kan du

- kolla brandrisken för din plats
- få prognos för brandrisk 5 dagar framåt
- kolla var det är eldningsförbud
- få tips och råd för att elda, grilla och annat du kan göra ute i naturen.

Appen finns för iPhone, iPad och Android.

Du kan ladda ner den gratis på App Store eller Google Play.

Läs mer om appen och prognoser för brandrisk på Myndigheten för civilt försvars webbplats, mcf.se.

App Store

Google Play

Ett samarbete mellan: Myndigheten för civilt försvar och Naturvårdsverket.

**Myndigheten
för civilt försvar**

Myndigheten för civilt försvar

651 81 Karlstad

Publikationsnummer: MCF0013 – februari 2026